

GÖTEBORGS UNIVERSITET
HANDELSHÖGSKOLAN

Effekten av den operationella leasingen på marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16

En kvantitativ studie på svenska börsnoterade företag inom sju leasingintensiva
industrier

Magisteruppsats i företagsekonomi
Externredovisning

Vårterminen 2020

Författare:
Aima Samuelsson
Hanna Kadríc

Handledare:
Marita Blomkvist

FÖRORD

Att genomföra en studie om ett ämne som nyligen har fått sin debut och är ett aktivt tema har inneburit mycket överväganden, tolkningar och prövningar. Genomförandet av denna studie skulle inte varit möjlig utan den hjälp som kommit under arbetets gång.

Först och främst vill vi rikta ett stort tack till vår handledare Marita Blomkvist, som har hjälpt och rådgivit oss genom denna studie. Ett tack riktas även till vår seminariegrupp, som har gett gynnande råd och kommentarer.

Göteborg den 29 maj 2020

Aima Samuelsson

Hanna Kadric

ABSTRACT

This thesis examines the effects that IFRS 16 had on the particular industries in a Swedish context. The investigation focuses on whether the existence of the operating leases can affect the market value after completing the requirements on the mandatory implementation of IFRS 16. Unlike other studies that were aiming to predict the possible effects prior to the implementation of IFRS 16, this thesis has its focus on finding out whether the result after its required application is consistent with those predictions particularly on the relationship between the operating lease and the market value.

In this research paper, the data was collected from 7 industries wherein 117 Swedish public companies were examined quantitatively for year 2017 (before implementation of IFRS 16) and 2019 (after implementation of IFRS 16). Correlation and regression analysis were performed to understand the relationship between variables and the effect that operating leases have on market value.

The result shows that there is a significant relationship between operating lease and market value and this relationship becomes stronger when controlling for net income and book value. Furthermore, the effect that this new debt has on the market value was good and it was opposite from what the earlier studies were expected. Based on this result, it is concluded that operating lease in connection with the mandatory application of IFRS 16 has a significant effect on the market value.

Since the research was conducted in Sweden on the following industries: capital goods, software & services, commercial & professional services, retailing, consumer service, real estate, and transportation; the generalization of this result is limited to these industries and may not be applicable to other markets.

A further research is therefore needed to deeply understand why capitalization of operating lease has affected the companies as the result of this study. It is, therefore, recommended to do a research for each industry and do a comparison on how the effect differs from each other, or complete this study with a qualitative approach considering the factors that may have contributed to this effect in relation to the mandatory implementation of IFRS 16.

Language: This thesis is written in Swedish.

Keyword: IFRS 16, leasing debts, operational leasing, market value

SAMMANFATTNING

**Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet,
Magisteruppsats, Externredovisning VT2020**

Författare: Aima Samuelsson och Hanna Kadríc

Handledare: Marita Blomkvist

Titel: Effekten av den operationella leasingen på marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16 – En kvantitativ studie på svenska börsnoterade företag inom sju leasingintensiva industrier

Bakgrund och problemdiskussion: IASB i samarbetet med FASB har utvecklat en ny standard, IFRS 16, för att kompensera den bristen som uppstod vid den tidigare standarden, IAS 17, samt för att förbättra redovisningen av leasingavtalet. I samband med IFRS 16 obligatoriska införande i januari 2019, kapitaliseras operationell leasing vilket innebär att alla leasingavtal (med undantag) måste tas upp i balansräkningen. I enlighet med IASB föreställningsram för finansiella rapporter, siktar förändringen mest på leasetagare som leasar mycket och tillämpar IFRS i sin redovisning. De kraven som IFRS 16 ställer påverkar flera redovisningsområden då den nya skulden redovisas, vilket tidigare studier påstår påverka marknadsvärde negativt.

Syfte: Denna studie är en *ex-post* studie med syfte att undersöka om den nya skulden, det vill säga kapitaliseringen av operationell leasing, har påverkat marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16.

Metod: Studien bygger på en deduktiv forskningsansats där undersökningen av data för de undersökta perioderna utfördes med en longitudinell design. För att uppnå studiens syfte, appliceras en kvantitativ metod och undersökningen genomfördes på de industrierna där de branscherna som enligt tidigare studier förväntas att drabbas mest av IFRS 16. Utöver detta, har statistiska tester och analyser även gjorts i förhållande till de formulerade hypoteserna.

Resultat och slutsats: Resultatet visar att det finns ett starkt positivt samband mellan den nya

skulden och marknadsvärde och detta huvudsamband blir starkare när årets resultat och det bokförda egna kapitalet kontrolleras bort. Utöver detta, visar det att kapitaliseringen av operationell leasing har en positiv effekt på marknadsvärde. Då undersökningen utfördes på 7 industrier i enlighet med studiens kriterier, är generaliseringen av resultat begränsat till dessa undersökta industrier. Utifrån resultatet dras slutsatsen om att införandet av IFRS 16 har en positiv effekt på marknadsvärde.

Förslag till framtida forskning: Undersöka varje industri eller bransch och göra en jämförelse mellan dem för att se hur effekten av IFRS 16 skiljer sig mellan dem, eller komplettera denna studie med en kvalitativ metod och få en djupare förståelse om det föreligger andra faktorer som ligger bakom resultatet för denna studie.

Nyckelord: IFRS 16, leasingskulder, operationell leasing, marknadsvärde

FÖRKORTNINGAR OCH DEFINITIONER

FASB (Financial Accounting Standard Board) - Amerikanska normgivare som samarbetade med IASB för att få fram IFRS 16

IAS 17(International Accounting Standards) - Den gamla redovisningsstandarden

IASB (International Accounting Standards Board) - En internationell organisation som arbetar för den internationella konvergens av redovisningsstandarder och har bland annat introducerat IFRS

IFRS 16 (International Financial Reporting Standards) - Den nya redovisningsstandarden

SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) - Det statistikprogram som används för att genomföra statistiska beräkningar i denna studie

ANDRA BEGREPP OCH BETYDELSE

Branscher	Utifrån de nämnda industrierna, ingår de branscherna som enligt tidigare studier är leasingintensiva och förväntades att drabbas mest av IFRS 16
Ex-post	“Efter händelsen har inträffat”
Industrier	Företagen som ingick i undersökningen utgör de primära industrierna kapitalvaru-, mjukvaru- & tjänste-, kommersiella & professionella tjänste-, detaljhandel-, fastighets-, konsumenttjänst-, och transportindustrin.
Kapitalisering av operationell leasing	Operationell leasing “tas upp” eller “redovisas” i den finansiella rapporten som tillgång och skuld. Detta beaktas vid den nya redovisningsstandarden IFRS 16.
Operationell leasing	Leasingavtalet varken redovisas som tillgång eller skuld, ur leasetagarens perspektiv, utan aktiveras som en kostnad under den aktuella perioden. Detta beaktades vid den gamla redovisningsstandarden IAS 1

Innehållsförteckning

FÖRORD.....	I
ABSTRACT	II
SAMMANFATTNING	III
FÖRKORTNINGAR OCH DEFINITIONER	V
ANDRA BEGREPP OCH BETYDELSE.....	V
1. Introduktion.....	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	3
1.3 Syfte	3
1.4 Kapitelindelning	4
2. Referensram och hypotesformulering	5
2.1 IAS 17 och IFRS 16 i förhållande till IASBs föreställningsram: Redovisningen av ett operationellt leasingavtal.....	5
2.1.1 Värdering av leasingskuld.....	6
2.2 Värder relevans och företagsvärdering.....	6
2.3 Förväntade marknadseffekter av IFRS 16.....	7
2.4 Hypotesformulering	8
2.4.1 Sambandet mellan operationell leasing och marknadsvärde.....	8
2.4.2 Operationell leasing effekt på marknadsvärde	9
3. Metod, material-och datainsamling.....	10
3.1 Forskningsstrategi, forskningsdesign och forskningsansats.....	10
3.2 Urvalsprocess	10
3.2.1 Val av industri och marknad	10
3.2.2 Urval, bortfall och observationer.....	11
3.3 Datainsamling.....	12
3.4 Insamling av teori och tidigare studier	12
3.5 Statistiska tester och analysmodell.....	13
3.5.1 Uteliggare, valda variabler, kontrollvariabler och statistiska tester	13
3.5.2 Utformningen av analysmodell	14
3.5.3 Övervägande.....	15
3.6 Utvärderingsmetod	16
3.7 Metodreflektion	17
4. Resultat och analys.....	19
4.1 Deskriptiv statistik.....	19

4.2 Korrelationsanalys.....	21
4.3 Regressionsanalys	22
5. Diskussion	24
5.1 Diskussion av resultat i förhållande till den första hypotesen.....	24
5.2 Diskussion av resultat i förhållande till den andra hypotesen.....	25
6. Slutsats	27
6.1 Slutsats	27
6.2 Studiens bidrag	28
6.3 Förslag till framtida forskning.....	29
Källförteckning.....	30
Bilagor	34
Bilaga 1 – Lista över undersökta företag	34

Tabell-och figurförteckning

Tabell 1 - Industri beskrivning och antal företag	11
Tabell 2 - Urval, bortfallsbeskrivning och observationer	11
Tabell 3a - Summerande statistik	19
Tabell 3b - Summerande statistik innan och efter införandet av IFRS 16	21
Tabell 4 - Parvis korrelationsanalys	22
Tabell 5 - Förklaringsgrad.....	22
Tabell 6 - Resultat multivariat regression	23
Figur 1 - Operationell leasing och kontrollvariablerna vid marknadsvärdering (egen modell) ...	14

1. Introduktion

1.1 Bakgrund

Leasing är ett koncept som gradvis blivit ett viktigt forskningsämne i den internationella litteraturen och har väckt den ekonomiska och finansiella miljön med sina fördelar och nya perspektiv (Mitu, Tduor, & Pali-Pista 2014). Enligt Zhang (2018), väljer många företag att leasa som ett alternativ för att finansiera verksamheten och genom att leasa har företaget möjlighet att öka sin lönsamhet och operationella effektivitet. I Sverige, leasar företag både i den privata och offentliga sektorn framförallt för att förbättra riskallokering, för att effektivt hantera komplexitet i tillgångarna samt för att förbättra bilden på sina finansiella rapporter (Lind & Lundström, 2010). I samband med detta, har IASB utvecklat en redovisningsstandard för att hantera redovisningen av leasingavtal (Iasplus, 2020; IFRS, 2016).

Sedan 80-talet, hade *IAS 17 Leases* varit den standard som tillämpades för redovisning av leasingavtal. Den uppdaterades år 2003 och trädde i kraft i början av 2005 (Iasplus, 2020). I enlighet med denna standard, krävdes det att leasingavtalet klassificeras antingen som finansiellt eller operationellt leasingavtal varvid endast finansiella leasingavtal redovisas av både leasegivare och leasetagare (ibid.). Operationella leasingavtal däremot behövdes inte redovisas hos leasetagare utan endast upplystes i noter (IFRS, 2016). Detta var en anledning till att redovisningen av leasingavtal under IAS 17 var kritiserad.

Uppdelningen av leasingavtal till finansiella och operationella hade lett till ett ökat incitament för företaget att omklassificera sina leasingavtal som operationella för att undvika att redovisa den ökande skulden (Branswijck, Longueville, & Everaert, 2011; Fülbier, Silvia & Pferdehirt, 2008). Det innebär att de skulderna som fanns i den finansiella rapporten inte återspeglade leasingskulderna samt motsvarande leasade tillgångar eftersom dessa inte var redovisade (Bohušová, 2015) vilket ledde till att bilden av den finansiella rapporten och vissa nyckeltal hade förbättrats (Cornaggia, Franzen & Simin 2013; Mitu, Tduor, & Pali-Pista 2014; Öztürk & Serçemeli 2016).

Under 2006, påbörjade IASB ett nytt projekt tillsammans med FASB som syftade på att öka transparens och jämförbarhet vid redovisningen av leasingavtal (Mitu, Tduor, & Pali-Pista,

2014). Den nya standarden IFRS 16 *Leasing*, som ersatte IAS 17, introducerades under 2016 och antogs av EU-kommissionen genom förordning i slutet av 2017 som en rekommendation för redovisningen av leasingavtal för de flesta koncerner som tillämpar IFRS i sin redovisning (Far akademi, 2001). I början av 2019, trädde IFRS 16 i kraft men tillämpningen av standarden kunde påbörjas tidigare under förutsättningen att IFRS 15 *Intäkter från avtalade kunder* hade tillämpats vid eller före den första tillämpningen av IFRS 16 (Tanase, Alin Eliodor, Traian Ovidiu Calota, & Florin Razvan Oncioiu, 2018). Detta införande blev obligatoriskt inom hela EU (IFRS, 2016) och i Sverige uppmuntrades koncerner och noterade företag att påbörja en tidigare implementering av IFRS 16 redan vid bokslutet 2018 för att förbereda sig inför den stora förändringen (Grefberg, 2018).

IFRS 16 infördes för att kompensera den bristen som uppstod och för att kapitalisera de operationella leasingavtalen som tidigare var "off-balance-sheet" (IFRS, 2016; Mesrobian, Moen & Stenheim, 2018). Detta förväntades framförallt att påverka företagets finansiella rapporter, finansiella nyckeltal (Bohušová, 2015; Magli, Nobolo & Ogliari, 2018; Mesrobian, Moen & Stenheim, 2018; Morales-Díaz & Zamora-Ramírez, 2018; Tanase, Calota & Oncioiu, 2018) och värder relevans/marknadsvärde (Filip, 2013; Giner & Pardo, 2018; Hellström, 2006).

Vid de nya kraven som ställdes, riktas dock stora förändringar mot leasetagare då de måste börja redovisa alla sina leasingavtal i enlighet med IFRS 16 (Tanase, m.fl., 2018). Med denna förändring i redovisningen gällande leasing skulle det leda till stor påverkan på de företagen som enligt Thornton och Tomlin (2018); Giner och Pardo (2018); samt Wong och Joshi (2015), har stora fastigheters hyresavtal, de företagen som verkar inom detaljhandeln, hotell och restauranger, samt de företagen som sedan tidigare har valt att omklassificera leasing som operationell. Därtill påverkas även de företagen som leasar mycket inom transport-, mjukvaru-, och servicebranschen (Morales-Díaz, m.fl., 2018).

1.2 Problemdiskussion

Implementering av IFRS 16 skulle förbättra redovisning av leasingavtal (IFRS, 2016). Bohušová, (2015) och Tanase, m.fl. (2018) påstår att denna standard har ökat transparens och jämförbarhet mellan perioder och företag. Enligt Mesrobian, m.fl. (2018) har standarden kompenserat den bristen som uppstod i den tidigare standarden, IAS 17. Däremot i samband med att alla leasingavtal kapitaliseras, kvarstår oro om att införandet av IFRS 16 påverkar marknadsvärde negativt (Magli, m.fl., 2018; Mesrobian, m. fl., 2018; Morales m.fl., 2018) då förväntas det en ökning på tillgångar och skulder med en minskning på eget kapital (Kargın, m.fl., 2017; Magli, m.fl., 2018; Öztürka & Serçemelib, 2016) vilket enligt Ohlson (1995) påverkar företagets marknadsvärde. Motsättningsvis, påstår Giner och Pardo (2018) att värder relevans ökar i samband med införandet av IFRS 16 men hävdar att införandet av IFRS 16 inte har påverkan på marknaden och att man därför inte behöver oroa sig, oavsett vilket typ av marknad företaget befinner sig i.

Sammanfattningsvis, är det dock oklart om vilken av dessa förväntningar som stämmer då dessa författare har gjort sina studier innan IFRS 16 trädde i kraft. Dessutom är författarna inte eniga med den effekten som införandet av IFRS 16 har på marknadsvärde. Utifrån detta, är denna studie belägg för att uppfylla detta forskningsgap. Den här studien siktar därmed på att undersöka om den operationella leasingen har påverkat marknadsvärde efter införandet av IFRS 16 för att bidra med en ny kunskap inom detta forskningsområde.

1.3 Syfte

Denna studie är en *ex-post* studie med syfte att undersöka om den nya skulden, det vill säga kapitaliseringen av operationell leasing, har påverkat marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16. För att uppnå detta syfte, formuleras några påståenden i form av hypoteser som antingen kan accepteras eller förkastas under arbetets gång (se avsnittet 2.4 *Hypotesformulering*).

1.4 Kapitelindelning

Kapitel 1: *Introduktion* innehåller studiens bakgrund, problemdiskussion, syfte samt beskrivningen på kapitelindelningen. Forskningsfrågorna hänvisas till kapitel 2 i form av hypoteser.

Kapitel 2: *Referensram och hypotesformulering* presenterar både praktisk och teoretisk referensram samt hypoteser.

Kapitel 3: *Metod, material- och datainsamling* beskriver metodens karaktär, vilken forskningsansats som studien utgått ifrån, hur data och tidigare studier har samlats in, hur analysen har gjorts och vilka överväganden som tas hänsyn till vid val av metod och insamling av data, utvärderingsmetod, och metodreflektion.

Kapitel 4: *Resultat och analys* presenterar resultat av inhämtad data och analys av det redovisade resultatet.

Kapitel 5: *Diskussion* diskuterar studiens resultat i förhållande till studiens hypoteser, teori och tidigare studier.

Kapitel 6: *Slutsats* innehåller avslutande kommentarer och påståenden avseende studiens resultat och vad det är som resultatet kan innebära för det valda forskningsområdet. Därmed har studiens bidrag lagts till och ett förslag på vad som anses skulle kunna studeras vidare på forskningsområdet formulerats

2. Referensram och hypotesformulering

2.1 IAS 17 och IFRS 16 i förhållande till IASBs föreställningsram: Redovisningen av ett operationellt leasingavtal

Under IAS 17, klassificerades leasingavtalen antingen som finansiella leasingavtal eller som operationella leasingavtal (IAS 17:10). Ur leasegivarens perspektiv, redovisas både finansiella och operationella avtal på deras finansiella rapport (IAS 17:36; IAS 17:49) medan ur leasetagarens perspektiv redovisas endast finansiella leasingavtal (IAS 17:20). Om leasing har klassificerats som operationell leasing, redovisas leasingen varken som tillgång eller skuld utan aktiveras som kostnad (IAS 17:33) och detaljer om skulden kunde endast utläsas i noter eller upplysningar (IAS 17:35). IASBs föreställningsram för utformning av finansiella rapporter 1989, definierar en skuld som, “en befintlig förpliktelse för företaget till följd av inträffade händelser, vilken förväntas ge upphov till ett utflöde från företaget av resurser som innefattar ekonomiska fördelar”(Conceptual framework [IASB] 1989, p. 49:2). Att det föreligger en befintlig förpliktelse, det vill säga en skyldighet eller ett ansvar att agera på ett visst sätt, hos ett företag är ett viktigt kännetecken på en skuld (Conceptual framework [IASB] 1989, p. 60). Detta gäller exempelvis rättsligt bindande till följd av ett kontrakt eller en föreskrift (ibid.). IASB har bedömt att ett finansiellt leasingavtal uppfyller definitionen och kriterier för att skulder ska redovisas i balansräkningen i samband med leasade tillgångar (Conceptual framework [IASB] 1989, p. 51). IAS 17 har fokuserat på att identifiera när ett leasingavtal ekonomiskt liknar ett köp av en tillgång som hyrs, vilket inte bedöms uppfyllas vid ett operationellt leasingavtal (IFRS 2016, s. 3).

Till skillnad från IAS 17, kapitaliseras alla leasingavtalen vid införandet av IFRS 16 och klassificeringen av leasingavtal elimineras bort (IFRS 2016, s. 3). Operationella leasingavtal som tidigare inte behövdes redovisas räknades om i enlighet med IFRS 16 och togs upp i balansräkningen (IFRS 2016, s. 3). Tidigare värde på operationella leasingavtal behövdes inte tas upp utan förändringen handlar mest om hanteringen av restvärden som leasetagare inte har betalat fullt ut (IFRS 2016, s. 12). I förhållande till IASB:s nya föreställningsram utvecklade definition, anses “den nyttjanderätten” som en tillgång och detta redovisas tillsammans med leasingkulder i BR (Far Akademi, 2001). En tillgång är “en befintlig ekonomisk resurs som kontrolleras av företag till följd av inträffad händelse. En ekonomisk resurs definieras som en rättighet som har potential att leda till ekonomiska fördelar” (Conceptual framework [IASB] 2018, p. 4.3–4.4).

Medan skulden definieras som “en befintlig förpliktelse för företaget till följd av inträffade händelser att överföra ekonomiska resurser” (Conceptual framework [IASB] 2018, p. 4.3–4.4) 5. Skulderna i samband med leasing uppfyller denna definition och därför är de en redovisningsbar post och ska finnas i finansiella rapporter (IFRS 2016). Leasingskulder ska redovisas separat från övriga skulder vilket innebär att om leasetagare inte har gjort detta måste leasetagaren kunna upplysa i vilka poster i rapporten som skulderna inkluderas (IFRS 16:47). I samband med detta, lämnas även information i noter som blir ett underlag för användarna av den finansiella rapporten, för att göra sina bedömningar av leasingavtalets effekt på företagets finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöden (IFRS 16:51). Utöver detta, ska räntekostnader för leasingskulder redovisas separat från avskrivningsbeloppen för nyttjanderätten i rapporten över resultat och övrigt totalresultat (IFRS 16:49).

2.1.1 Värdering av leasingskuld

Alla leasingskulder i följd av leasade tillgångar som har höga värden och längre ekonomiska livslängder, ska redovisas enligt IFRS 16 (Far Akademi, 2001). Leasetagare måste identifiera leasingperioden som den icke-uppsägningsbara leasingperioden och kan antingen förlänga leasingavtalet eller säga upp det (IFRS 16:18). Förlänger man leasingavtalet så ska en nyttjanderätt och en skuld redovisas vid inledningsdatumet (IFRS 16:22). Innan dess, ska nyttjanderätten och leasingskulder värderas vid anskaffningstillfället (IFRS 16:23-28). Leasingskulder ska värderas till nuvärdet av de leasingavgifter som ännu inte har betalats och leasingavgifterna diskonteras antingen genom att använda leasingavtalets implicita ränta eller att använda leasetagarens marginella låneränta (IFRS 16:26). Om värderingen sker efter inledningsdatum, dvs. efter anskaffningstillfälle, ska leasingskulden värderas antingen genom att öka, minska eller omvärdera det redovisade värdet vilket återspeglar räntan på leasingskulder, utbetalda leasingavgifter och ändring av leasingavtalet (IFRS 16:36).

2.2 Värder relevans och företagsvärdering

“Value relevance is understood as the ability of financial statement information to capture or summarise information that affects share values and empirically tested as a statistical association between market values and accounting values” (Hellström 2006, s. 325). Hellström (2006) har påpekat att det redan är bevisat med ett empiriskt test att det föreligger ett statistiskt samband

mellan marknadsvärden och redovisningsområden. Författaren menar vidare att funktionen för redovisnings siffror är att återspegla ekonomiska inkomster som är representerade av vinst och ekonomiskt värde som är representerat av marknadspriser (ibid.). Enligt Agostino, Drago och Silipo (2011) är det bästa sättet för att mäta redovisningens kvalitet genom att testa dess relevans till marknadsvärdet.

Vid värdering av företaget, finns det ingen bättre ansats att mäta marknadsvärdet än att utgå från hur en rättvis värdering skulle göras beroende på omständigheter (Anonymous, 2009). Inom forskning, används det olika modeller för att värdera företag. En av dessa modeller är Ohlsons modell som Ohlson (1995) själv har utformat för att bland annat conceptualisera hur marknadsvärde är kopplat till redovisningsdata och annan information. Utformningen av denna modell förklaras mer i avsnittet *3.5.2 Utformningen av analysmodell*.

Trots att det finns en empirisk implikation med denna modell (Liu & Ohlson, 2000), har modellen blivit alltmer vanligare. Några författare (Agostino, M., Drago, D., & Silipo, D. 2011; Giner & Pardo 2018; Hellström 2006) har använt denna modell för att undersöka ett redovisningsområde kopplat till värder relevans och marknadsvärde vilket utgör en stark grund för att genomföra denna studie i enlighet med denna modell.

2.3 Förväntade marknadseffekter av IFRS 16

Vid implementeringen av IFRS 16, har Giner och Pardo (2018) gjort sin analys om den ekonomiska effekten av denna standard och dess värder relevans på operationella leasingskulder hos Spanska noterade företag under perioden 2010-2013. Enligt de, förekommer det förändringar som kan påverka den finansiella rapporten men att det fattas förståelse på hur marknaden uppfattar dessa förändringar. I deras resultat framgår det att implementeringen av IFRS 16 inte påverkar investerarens bedömningar eftersom investerarna har förståelse av hur standarden fungerar. Dessa externa intressenter utgår ifrån den information som redovisas så länge den är tydlig att förstå och använder den information som finns tillgänglig som underlag för sina bedömningar (Bratten, Choudhary & Schipper, 2013). Vid IFRS obligatoriska upplysningar, är den nivån av överensstämmelse markant förknippad med marknadsvärden (Tsalavoutas och Dionysiou, 2014).

I samband med att alla leasingavtalen kapitaliseras, förekommer en ökning på tillgångar och skulder och en minskning på eget kapital (Karğın, m.fl., 2017; Magli, m.fl., 2018; Öztürka & Serçemelib, 2016) vilket enligt Ohlsson (1995) är bland de redovisningsposter som tas hänsyn till vid värderingen av företagets marknadsvärde. Filip (2013) och Hellström (2006) menar att värder relevans på denna redovisningsinformation spelar en viktig roll för marknaden för att investerare ska kunna fatta eller inte fatta sina beslut, vilket Eyüpgiller och İlseven (2016) och Vann och Zabihollah (2012) också var inne på.

Avslutningsvis, påstår Giner och Pardo (2018) att införandet av IFRS 16 inte har påverkan på marknaden trots att innebörden på de flesta studierna (Bohušová, 2015; Magli, Nobolo & Ogliari, 2018; Mesrobian, Harutjun, Kjetil Tveit Moen & Tonny Stenheim, 2018; Morales-Díaz & Zamora-Ramírez, 2018; Tanase, Calota & Oncioiu, 2018) kan tolkas som att förändringens effekt skulle leda till negativa konsekvenser för både finansiell -och marknadsställning. De menar att det inte finns skillnad på marknadsvärderingar oavsett vilken typ av marknad företaget befinner sig i, eftersom investerare gör en lik bedömning av både skulder och operationella leasingskulder, har förståelse på den förändringen som standarden kräver och använder upplysningar för att göra sina bedömningar. Detta innebär att man inte behöver oroa sig inför det obligatoriska införandet av IFRS 16 då förändringen inte kan ha någon större inverkan på börsen (ibid.).

2.4 Hypotesformulering

I denna studie undersöks huruvida den nya skulden, operationell leasing, har påverkat marknadsvärde i samband med det obligatoriska införandet av IFRS 16 i början av 2019 i kontext av den svenska marknaden. I förhållande till detta, har en ex-post undersökning av effekten gjorts och studiens påståenden har utvecklats.

2.4.1 Sambandet mellan operationell leasing och marknadsvärde

Hellström (2006), som har studerat värder relevans vid införandet av IFRS mellan Tjeckien och Sverige, påstår att det finns ett samband mellan redovisningsområden och marknadsvärde. Författaren påpekar att ju mer välutvecklad marknaden är desto högre samband blir det (ibid.). Med hänsyn till att operationell leasing är det redovisningsområde som beaktats vid införandet av IFRS 16 (Bohušová, 2015; Giner & Pardo, 2018; Tanase, m.fl. 2018) och svenska börsnoterade

företag befinner sig i en välutvecklad marknad (Hellström, 2006), undersöks vilket samband som föreligger mellan operationell leasing och marknadsvärde för att öka förståelse om hur dessa redovisningsområden förhåller sig till varandra. Detta utmynnade i studiens första hypotes:

H₁: Det finns ett positivt samband mellan den operationella leasingen och marknadsvärde.

2.4.2 Operationell leasing effekt på marknadsvärde

IFRS 16 infördes för att öka transparens och förbättra kvalitet på den finansiella rapporten då operationell leasing kapitaliseras (Bohušová, 2015; Tanase, m.fl. 2018). I samband med införandet, förväntades flera redovisningsområden att bli påverkade framförallt årsresultat, skulder och eget kapital (Kargın, m.fl., 2017; Magli, m.fl., 2018; Öztürka & Serçemelib, 2016). Dessa redovisningsposter utgör företagets marknadsvärde (Ohlson, 1995) vilket kan påverkas beroende på IFRS 16 effekt på redovisningsposterna. Trots att IFRS 16 inte påstås ha påverkat investerares bedömning på grund av den nya skulden (Giner & Pardo, 2018), påverkar införandet av IFRS 16 marknadsvärde (Magli, m.fl., 2018; Mesrobian, m. fl., 2018; Morales m.fl., 2018). Den andra hypotesen har därför utformats för att ta reda på om den operationella leasingen har påverkat marknadsvärde efter att svenska börsnoterade företag har tillämpat IFRS 16.

H₂: Operationell leasing har påverkat marknadsvärde efter införandet av IFRS 16.

3. Metod, material-och datainsamling

3.1 Forskningsstrategi, forskningsdesign och forskningsansats

Denna studie utgör en longitudinell forskningsdesign där en kvantitativ metod har applicerats vid insamlingen och analys av data. Longitudinell design anses som en bra forskningsdesign när man gör forskning inom business och management (Bryman & Bell, 2015). I den här studien anses designen lämplig då en panelundersökning har gjorts för att undersöka förändringen i operationella leasingkulder och marknadsvärde på samma företag för åren 2017 och/eller 2019. I samband med detta, har studien utförts med en deduktiv forskningsansats för att få en strukturerad överblick mellan teori och studiens inriktning. Dessutom har en kvantitativ metod applicerats för att utföra studiens datainsamling och analys, då data undersöks av kvantitativ karaktär och analysen bygger på att förstå sambandet mellan variabler som har numeriska egenskaper (Bryman & Bell, 2015).

3.2 Urvalsprocess

3.2.1 Val av industri och marknad

Undersökningen för denna studie begränsas på de svenska börsnoterade företagen som anses leasa mycket (Giner & Pardo, 2018; Morales-Díaz, m.fl., 2018; Thornton & Tomlin, 2018; Wong & Joshi, 2015). Att undersökningen utfördes på den svenska marknaden beror på att Sverige har en väl utvecklad marknad och den information som redovisas av de företagen som befinner sig i denna marknad har högre värder relevans (Hellström, 2006). Precis som i Spanien (Giner & Pardo, 2018), har Sverige redovisningslagar och seder som hänsyn tas till vid redovisning av finansiell information (ÅRL 1995:1554) vilket kan påverkas av IFRS 16 (Marton, 2017).

De valda företagen klassificeras i enlighet med tillhörande industri och bransch vilket redogörs i *tabellen 1*. Det är värt att notera att undersökningen utfördes ur leasetagarens perspektiv med hänsyn till att det är dem som påverkas mest av förändringen som IFRS 16 kräver (Tanase, m.fl., 2018).

Tabell 1 innehåller en sammanställning av vilka industrier som undersökts. Det har också specificerats vilka branscher antal företag gäller och anger den procentuella fördelningen mellan dessa valda industrier och de totala företagen.

Tabell 1 - Industri beskrivning och antal företag

Industri	Specifikation	Antal företag	Procent
<i>Kapitalvaror</i>	<i>Rymd och försvar, maskiner, elektriska utrustningar, byggvaror, handelsföretag och distributörer, konstruktion och teknik, industriella konglomerat</i>	45	38,46
<i>Mjukvara och tjänster</i>	<i>IT tjänster och mjukvara</i>	22	18,80
<i>Kommersiella & Professionella tjänster</i>	<i>Kommersiella tjänster och professionella tjänster</i>	14	11,97
<i>Detaljhandel</i>	<i>Specialitet detaljhandel, internet och direkt marknadsföring</i>	12	10,26
<i>Fastighet</i>	<i>Kontorsbyggnad, hotellbyggnad, lägenhet, köpcentrum, fabrik</i>	11	9,40
<i>Konsumenttjänster</i>	<i>Diversifierade konsumenttjänster; hotell, restaurang och fritid</i>	10	8,55
<i>Transport</i>	<i>Väg och järnväg, transportinfrastruktur, flygplan</i>	3	2,56
Totalt företag / Antal observationer per år¹		117	100

3.2.2 Urval, bortfall och observationer

I denna studie, gjordes urvalet med hänsyn till följande kriterier: företagen är börsnoterade, leasar, och redovisas i enlighet med IFRS samt har tillgänglig data för både 2017 och 2019. Detta görs för att precisera ett bra resultat då företagen undersökts i enlighet med studiens kriterier vilket minimerar urvalsfelet (Bryman & Bell, 2015). För att öka reliabilitet på resultatet, beaktades även hanteringen av missing data (se avsnitt 3.7 *Metodreflektion*). I *tabell 2* nedan presenteras hur urvalet ser ut innan och efter bortfall.

Tabell 2 - Urval, bortfallsbeskrivning och observationer

	Företag
Svenska börsnoterade företag som har operationella leasingavtal och följer IFRS	162
Missing data marknadsvärde 2017	-4
Missing data marknadsvärde 2019	-4
Missing data operationell leasing 2019	-37
Urval	117
Observationer för två år²	234

¹ Totalt antal företag utgör studiens urval, vilket även blir antal observationer som utförs per år, i två år totalt

² Studiens urval utgör 117 företag x 2 perioder (2017 och 2019) = 234 observationer för två år

I tabell 2 beskrivs antal företag i urvalet innan bortfall skedde vilket blir 162 stycken. Vid undersökningen av data på marknadsvärde, upptäcktes det att 8 företag inte har tillgänglig data på marknadsvärde dvs. marknadsvärde är noll vilket i denna studie bedöms som missing data med hänsyn till att det inte finns någon data som kan undersökas (Bryman & Bell, 2015). I denna studie uppstår missing data när värdet är noll, antingen på marknadsvärde 2017 eller 2019, samt på operationell leasing 2019 och bortsett från operationell leasing 2017 när den var orealiserad. Motiveringen för de överväganden som gjorts angående behandling av missing data på marknadsvärde och operationell leasing presenteras i avsnittet 3.7 *Metodreflektion*. Därefter utgör urvalet totalt 117 företag som blir antal observationer för varje vartdera året, vilket total blir 234 observationer för de 2 åren.

3.3 Datainsamling

Eftersom datainsamlingen är en mycket viktig del för all undersökningsarbete (Bryman & Bell, 2015), var det extra viktigt att tänka på vart data hämtades ifrån. Med tanke på att det finns olika metoder för att utföra datainsamlingen (Bryman & Bell, 2015) har IQ Capital Databas varit en lättillgänglig källa för denna studie. I samband med detta skulle man kunna försöka få tag på den primära källan för att öka studiens tillförlitlighet och trovärdighet (Bryman & Bell, 2015). För att utföra undersökningen används dock IQ Capital Databas som utgör en sekundär källa för att hämta data. Tanken är att databasen innehåller all data som behövs för studien och det skulle vara svårt att utföra denna studie manuellt då det rör sig om ett stort antal företag och flera variabler som ska observeras. Denna databas är dock alltid uppdaterad och har använts på både global och internationell nivå vilket gör att databasen är tillförlitlig och trovärdig. Utöver detta är databasens innehåll också validerat.

3.4 Insamling av teori och tidigare studier

Insamling av tidigare forskning och teori har som grund varit via Göteborgs Universitets e-bibliotek och Google Scholar, vilket är två primära källor där relevanta studier för undersökningen har sökts. Dessutom har praktiska källor såsom IFRS och FAR Online, tagits fram direkt via deras webbsidor. Uppsatsens bakgrund, problemdiskussion samt referensram har skrivits med stöd av framtagen teori, litteratur samt tidigare forskning. Valda teorier är som utgångspunkt kopplade till diskussionskapitlet, där litteraturen och vårt framtagna resultat ska integreras.

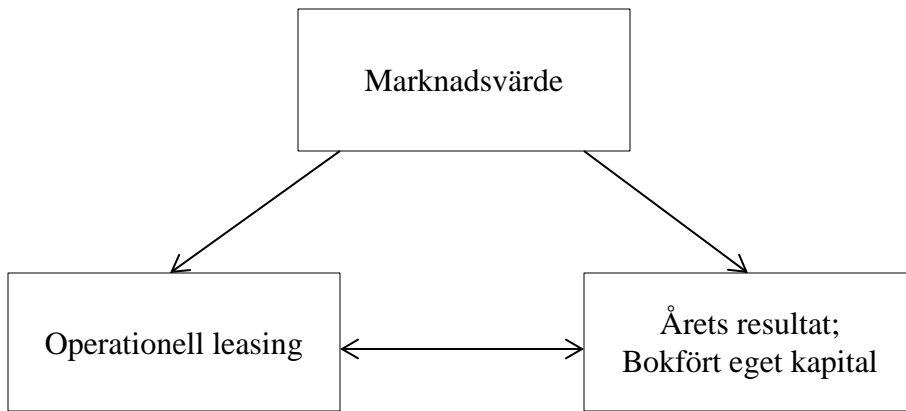
3.5 Statistiska tester och analysmodell

3.5.1 Uteliggare, valda variabler, kontrollvariabler och statistiska tester

Inledningsvis, påbörjades dataanalysen genom att efterlysa extrema värden. I denna studie har analysen av uteliggare/extrema värden undersökts genom kvartiler och därmed bekräftats med hjälp av SPSS. Dessa extremvärden har beaktats och vid övervägande (se avsnittet 3.5.3 *Övervägande*) har winsorization applicerats för att hantera dem. Datasetet har winsoriserats på 95%- nivå, dvs. 2,5% av de värden som legat under 1:a kvartil har justerats upp och 2,5% av de värden som legat efter den 3:e kvartilen har justerats ner (Dixon, 1960).

Efter att hanteringen av uteliggare har bestämts, upprättades deskriptiv statistik över samtliga observationer som sammanställer variabelernas statistiska egenskaper och mått. I denna studie valdes medelvärde och median för att presentera datainsamlingens lägesmått medan standardavvikelse och variansen (min-och maxvärde) används för att förstå spridningen på datainsamlingen. Utöver detta, redogjordes summerande statistik för att få en överblick på hur variabelernas mått skiljer sig mellan åren och om dessa skillnader är signifikanta eller inte enligt paired t-test och Wilcoxon rank sum test. Paired t-test och Wilcoxon rank sum test görs för att jämföra om det föreligger skillnader i medelvärden eller medianer mellan två grupper, dvs. om medelvärden eller medianer inte är lika, då dessa skillnader kan göra att teststatistikan är signifikant (Fay & Proschan, 2010). Med signifikans menas den nivån på hur säker man är med det resultatet som visas (Bryman & Bell, 2015 s. 358). Ju närmare 0 signifikansnivån är, desto bättre (ibid.).

Den här studien fokuserar på sambandet mellan två variabler: operationell leasing som den förklarande variabeln och marknadsvärde som responsvariabeln (Leatham, 2012). Statistiska tester och regressioner har gjorts där kontrollvariablerna, eget kapital och årsresultat har inkluderats för att ta reda på om sambandet mellan operationell leasing och marknadsvärde har påverkats av dessa förklarande variabler (Bryman & Bell, 2015).

Figur 1 - Operationell leasing och kontrollvariablerna vid marknadsvärdering (egen modell)

Sambandet mellan dessa variabler (se figur 1) har analyserats genom parvis korrelation. Man kan redan utläsa med hjälp av denna korrelationsanalys huruvida det föreligger någon multikollinearitet på de oberoende variablerna och hur mycket väl kontrollvariablerna påverkar sambandet mellan leasingkulder och marknadsvärde. Det är värt att notera att alla beräkningar för statistiska tester och analyser har gjorts med ett statistikprogram, SPSS.

3.5.2 Utformningen av analysmodell

Som tidigare nämnts, har användningen av Ohlsons modell (1995) varit vanligare för att bland annat undersöka ett samband mellan ett redovisningsområde och värderelevans (Agostino, M., Drago, D., & Silipo, D. 2011; Giner & Pardo 2018; Hellström, 2006). I denna studie anses denna modell som den mest passande modellen då den redan innehåller de variablerna som behöver kontrolleras bort för att kunna se den verkliga effekten av den operationella leasingen på marknadsvärde. Ohlsons (1995) modell har uttryckts som följande:

$$P_{jt} = \alpha_0\beta_{jt} + \alpha_2x_{jt} + \alpha_3v_{jt} + \varepsilon_{jt}$$

Där;

P = Marknadsvärde

β = Bokfört eget kapital

x = Årets resultat

v = "Övrig information" som är tillgänglig för investerare men som ännu inte har funnits i finansiella rapporter och inte har påverkat β

ε = Felmarginalen

För att anpassa Ohlsons modell (1995) för denna studie, utvecklades den som följande:

$$P_{MV} = \beta_0 + \beta_{OPLS} + (\beta_{BEK} - \beta_{Lu}) + \beta_{\text{ÅR}} + \varepsilon_{jt}$$

P_{MV} (marknadsvärde) avser studiens beroende variabel.³ β_{OPLS} (operationella leasingsåtaganden) är studiens intresse variabel och det är denna variabel som undersöktes närmare. Variablerna $\beta_{\text{ÅR}}$ (årsresultat) och β_{BEK} (bokfört eget kapital) är de variablerna som behöver kontrolleras bort för att kunna besvara studiens frågeställningar. I modellen, subtraheras β_{Lu} (lämnade utdelningar) utifrån variabeln β_{BEK} (bokfört eget kapital) för att fokusera på den effekten som netto eget kapital har. Variabeln $\varepsilon_{\text{felmarginall}}$ i denna modell avser det värde i kronor som visar hur mycket de oberoende variablerna avviker från marknadsvärde. Värde på det operationella leasingåtagandet, marknadsvärde, årsresultat, lämnade utdelningar samt bokfört eget kapital har hämtats direkt från databasen IQ Capital och de har inte blivit något föremål för manuella beräkningar. Studiens modell har vidare utvecklats för att undersöka förändringen mellan variabler främst för att se om det operationella leasingsåtagandet har påverkat marknadsvärde efter införandet av IFRS 16. För att göra detta, undersöktes även året innan det obligatoriska införandet skedde. Det kan vara värt att notera att innan implementeringen redovisades inte OPLS vilket innebär att den inte hade påverkat beräkningen av marknadsvärde.

3.5.3 Övervägande

Det har funnits extrema värden på studiens dataset och detta upptäcktes redan vid insamlingen. Dessa extrema värden bör hanteras på rätt sätt för att förbättra bilden på de statistiska tester och statistiska resultat (Bryman & Bell, 2015). Man kan antingen trimma eller justera dessa värden för att ”robustificera” data, dvs. förbättra resultat, eftersom man har kunnat jämnna fördelningen av data och fokuserat på den jämnade delen i datamaterialet (Borovskikh & Weber, 2014). Att trimma eller exkludera dessa värden bedöms inte vara tillämpligt att göra med hänsyn på att databasen har genererat datasetet, vilket utgör en minimal risk för att dessa värden var felaktigt formulerade (Khan, 2012). Därför valdes det att åtgärda extrema värden genom winzoration för att försöka minimera den negativa effekten som uppstår vid statistiska beräkningar och resultat på grund av extrema värden.

³ Marknadsvärde arkiveringsdatum/tidpunkt var den 31/12

Att i denna studie beaktades även kontrollvariablerna, eget kapital och årsresultat, handlar om att dessa redovisningsposter är bland de posterna som påverkar marknadsvärde (Ohlson, 1995). Ahn, Perez, och Gadarowski (2013) har påpekat att man måste kunna identifiera kontrollvariablerna som påverkar de oberoende variablerna som undersöktes, för att undvika att dra fram ett missvisande resultat om de undersökta variabelernas huvudsamband. Det var därför en parvis korrelation upprättades för att kunna identifiera hur dessa kontrollvariabler har påverkat operationella leasingens effekt på marknadsvärde.

Det är värt att notera att värde på leasingkulden har använts i denna studie som värdet på det kapitaliserade operationella leasingåtagandena vid införandet av IFRS 16 då enligt PWC (2018) kan leasetagare välja att värdera nyttjanderätten till det belopp som motsvarar leasingkulder. Med hänsyn till att PWC är en av de ledande redovisningsbyråerna i Sverige som är expert inom detta redovisningsområde (PWC, 2020), övervägdes det att utgå ifrån detta alternativ för värderingen av operationella leasingåtaganden.

3.6 Utvärderingsmetod

Det finns olika utvärderingsmetoder som kan användas för att säkerställa studiens kvalitet (Bryman & Bell, 2015). I denna studie bedöms validitet och reliabilitet vara lämpliga att använda då data som har använts för att utföra undersökningen hämtades online. Validitet innebär att det man har som avsikt att mäta också mäts antyder Ejvegård (2003). I denna studie är t.ex. innehållet i databasen IQ Capital validerat och därför kan inte utgöra ett problem. Reliabilitet å andra sidan är mätningens tillförlitlighet, det vill säga hur pålitliga är de mätningar som genomförs (Ejvegård, 2003). Filtrering av densamma gjordes i steg, i första hand valdes endast att fördjupa sig i de branscher som påstås leasa mycket, under kategorin aktiva svenska börsnoterade företag. Valet att undersöka just dessa branscher har också att göra med att de bedöms drabbas mest av IFRS 16 införande (Morales-Díaz, m.fl. 2018; Thornton och Tomlin, 2018; Giner och Pardo, 2018; Wong och Joshi, 2015), vilket ökar tillförlitligheten för att resultatet kan generaliseras just på dessa branscher (Bryman & Bell, 2015).

Genom att ta bort data som inte har någon relevans för undersökningen skapas ett mycket mindre urvalsfel (Bryman och Bell, 2015). För att göra data ännu mer relevant togs missing data för både år 2017 och 2019 bort vilket i slutändan resulterade i ett urval på 117 stycken företag. Allt detta

ovan nämnda tillför till tillförlitligheten, då endast de företagen som bäst representerar urvalet valdes. Ett annat exempel där studien har tagit hänsyn till dess reliabilitet är beaktande vid användning av statistiska tester och analysmodeller som bedömdes vara mest lämpliga för att undersöka studiens data och variabler. Då undersökningarna gjordes med ömsesidiga tolkningar från båda författarna, ledde det till att resultatet i dem olika delarna inte blev bedömda på två olika sätt.

3.7 Metodreflektion

Valet att utföra en kvantitativ metod och inte kvalitativ beror på att i denna studie undersöktes flera företag och statistiska analyser och tester krävs för att uppnå studiens syfte och för att besvara forskningsfrågorna (Bryman & Bell, 2015). Trots att denna forskningsstrategi har varit kritiserad (Bryman & Bell, 2015), har denna metod tillämpats av de flesta författarna som har gjort undersökningen om IFRS 16 påverkan på marknadsvärde (Hellström, 2001; Ohlson, 1995; Giner & Pardo, 2018). Även i denna studie anses denna metod lämplig. För att anpassa studien för denna forskningsstrategi, valdes longitudinell som forskningsdesign då i studien gjordes en analys av data för olika perioder (Bryman & Bell, 2015) med hänsyn till den deduktiva processen som beskrivs i avsnitt *3.1 Forskningsstrategi, forskningsdesign och forskningsansats*. En longitudinell studie mellan perioder (innan och efter införandet av IFRS 16) har gjort det möjligt för att förstå effekten som införandet av den nya standarden IFRS 16 har inneburit för de leasingintensiva företagen.

I denna studie valdes det att exkludera företag som inte har tillgänglig data för operationell leasing och marknadsvärde. Detta bekräftades som missing data vilket uppstår när en respondent inte har svarat på undersökningen, beroende på dennes anledning (Bryman & Bell, 2015). I denna studie bedöms data som missing när värdet är noll, antingen på marknadsvärde 2017 eller 2019, samt på operationell leasing 2019 och bortsett från operationell leasing 2017 när den var orealiserad. I denna studie valdes det att exkludera missing data och fokusera på de företagen som har den information som behövs för att utföra undersökningen, vilket enligt Pigott (2001) är det lättaste som man kan göra för att hantera missing data. Detta kan tyckas inte utgöra ett allvarligt problem för denna undersökning med hänsyn till studiens kriterier - att företagen leasar och är börsnoterade. Om marknadsvärde eller operationell leasing är noll, är det svårt att bedöma om operationell leasing har påverkat marknadsvärde och vice versa. Operationell leasing med

noll värde kan tolkas som att leasingen redan har betalats fullt ut medan marknadsvärde på noll kan betyda att ett företag inte vill offentliggöra marknadsvärde vilket uppfyller definitionen på missing data (Bryman & Bell, 2015). I enlighet med studiens kriterier, bedöms det lämpligt att exkludera dessa företag.

4. Resultat och analys

4.1 Deskriptiv statistik

Tabell 3 presenterar två tabeller (tabell 3a och tabell 3b) som sammanställer de viktigaste statistiska egenskaperna för denna studie. Det är värt att notera att datasetet som beskrivs i tabellen nedan har winzoriserats till 95% - nivå, dvs. att 2,5% av värden som legat under den 1:a kvartilen har justerats upp och 2,5% av värden som legat utanför den 3:e kvartilen har justerats ner (se även avsnitt 3.5.1 *Uteliggare, valda variabler, kontrollvariabler och statistiska tester*) och beräkningar för dessa statistiska värden utfördes med SPSS. I *tabell 3a* redogörs den summerande statistiken över den totala observationen för båda perioder för att få en översiktlig bild över variablernas variationsvidd genom att undersöka det minsta och maxvärde, datas fördelning genom medelvärde och median samt standardavvikelse för att förstå hur variablernas spridning från dess medelvärde ser ut. Utöver detta, redovisas även hur variablerna skiljer sig mellan de två undersökta perioderna, vilket presenteras i *tabell 3b* nedan.

Det är värt att notera att värde på operationella leasingskulder för år 2017 har nollställts eftersom dessa värden inte hade redovisats på finansiella rapporter och då inte hade påverkat beräkningen på marknadsvärde. Det innebär en förekommande ökning på skulder och denna skillnad som förändringen kräver kan vara signifikant vilket redovisas i *tabell 3b* nedan.

Tabell 3a - Summerande statistik

Variabler	Obs. ⁴	Min.	Median	Max.	Medelvärde	Std.avvikelse
Marknadsvärde ⁵	234	59.50	3289.25	315258.10	20775.36	54770.71
Operationell leasing ⁶	234	0.00	0.40	15848.00	675.69	2498.56
Årets resultat ⁷	234	-199.00	160.55	16184.00	1109.70	2785.62
Bokfört eget kapital ⁸	234	-5852.00	104.60	39116.00	2708.01	7973.67

I *tabell 3a* kan det utläsas att ingen av variablerna är normalfördelade och detta kan man förstå då det uppstår en stor skillnad mellan medelvärde och median. Att medelvärde är högre än median

⁴ Avser båda perioder med ett totalt antal observationer för två år

⁵ Studiens beroende variabel

⁶ Studiens oberoende –och intressevariabel

⁷ Studiens oberoende –och kontrollvariabel 1

⁸ Studiens oberoende –och kontrollvariabel 2

kan bero på att winsoriseringsen som utgjordes för att förbättra den statistiska bilden inte har helt neutraliserat effekten av extrema värden i datasetet. I tabellen ovan, kan man se att marknadsvärde har ett medelvärde på 20775.36 Mkr vilket är 17486.11 Mkr högre än medianen. Å andra sidan, ligger operationell leasingens medelvärde på 675.69 Mkr vilket också är högre jämfört med medianen som är på 400 Tkr. Utifrån dessa skillnader, kan man säga att variabelernas dataset är snedvridna åt höger. Detta gäller även på kontrollvariablerna; årets resultat och bokfört eget kapital. I samband med detta, kan man se att standardavvikelserna på variablerna är höga vilket tyder på att det finns en större spridning på datasetet. Operationell leasing har det lägsta värdet på 0.00 tkr medan marknadsvärde ligger på 59,50 Mkr. Minsta värden på studiens kontrollvariabler ligger på -199.00 Mkr (årets resultat) respektive -5852.00 Mkr (bokfört eget kapital) och de är också negativa. Maxvärde på operationell leasing och årets resultat är väldigt nära varandra där operationell leasing ligger på 15848.00 Mkr respektive 16184.00 Mkr. Marknadsvärde har det högsta värdet av alla variablerna som ligger på 315258.10 Mkr och bokfört eget kapital som har näst högsta värde på 39116.00. Genom att titta på standardavvikelse, kan man utläsa att marknadsvärde har en stor spridning från dess medelvärde på 54770.71 Mkr medan operationell leasing ligger på 2498.56 Mkr vilket är det lägsta av alla variabler.

I *tabell 3b* nedan, sammanställs skillnaden mellan medelvärde och median för att se om det finns en signifikant skillnad mellan variablerna innan och efter införandet av IFRS 16. T-testet har gjorts för att se om det finns signifikant skillnad mellan medelvärde för de undersökta åren medan Wilcoxon rank sum testet har använts för att mäta om den skillnaden som uppstår mellan medianer på respektive åren är signifikant eller inte. Wilcoxon rank sum testet gjordes för att säkerställa det resultatet som t-testet tagit fram med hänsyn till att variansvidden på variablerna är bredare och datasetet inte är normalfördelat (se *tabell 3a*). Precis som i *tabell 3a*, nollställs också medelvärdet och medianen för perioden innan standarden IFRS 16 var obligatorisk att implementera för att se den effekten som uppstod på grund av det obligatoriska införandet av denna standard.

Tabell 3b - Summerande statistik innan och efter införandet av IFRS 16

	Innan		Efter		Innan		Efter	
	Medelvärde	Medelvärde	Diff.	T-test ⁹	Median	Median	Diff.	Rank sum ¹⁰
Marknadsvärde	18424.21	23126.52	4702.31	0.000	3003.80	3855.40	851.60	0.000
Operationell leasing	0.00	1351.38	1351.38	0.000	0.00	72.00	72.00	0.000
Årets resultat	1144.98	1074.42	-70.56	0.187	153.00	169.00	16.00	0.367
Bokfört Eget kapital	2299.37	3116.66	817.29	0.000	82,10	127.40	44.90	0.008

I *tabell 3b*, kan man se att det finns signifikanta differenser mellan medelvärden och medianer förutom kontrollvariabeln årets resultat vilken har genererat en låg skillnad både på medelvärden och medianer. Trots att differenserna inte är signifikanta (0,187), kan man se att medelvärde på årets resultat har minskat med 70.56 Mkr efter införandet av IFRS 16 vilket i jämförelse till median har ökat med 16.00 Mkr. Att resultatet blivit olika på dem beror på att datasetet inte är normalfördelat och det kan hända att effekten av extrema värden också har påverkat medelvärde. Det är dock värt att notera att medelvärde på marknadsvärde har ökat med 4702.31 Mkr mellan de två observerade perioderna och är signifikant under 1% signifikansnivå respektive ökning mellan medianer på 851.60 Mkr som också är signifikanta under 1% signifikansnivå. Även medelvärde och median på eget kapital har visat en signifikant ökning på 817.29 Mkr respektive 44.90 Mkr då signifikansnivå ligger på 0.000.

4.2 Korrelationsanalys

Parvis korrelation har upprättats för att se sambandet mellan variablerna. Dessa utfördes med SPSS. I tabell 4 nedan, redovisas hur sambandet mellan variabler ser ut med och utan kontrollvariablerna. Utan kontrollvariabler, kan man se att alla oberoende variabler har ett positivt signifikant samband till studiens beroende variabel, marknadsvärde. Alla oberoende variabler har samband med varandra, framförallt mellan årsresultat och eget kapital vilket enligt Ohlson (1995) har ett naturligt samband med varandra. Att korrelationskoefficienten är hög på dem kan tolkas orsakas av den påverkan som införandet av IFRS 16 hade då förändringen riktats främst på dessa variabler (IFRS, 2016). För att minska den effekten som dessa variabler kan ha

⁹Visar signifikansnivå på differensen mellan medelvärde. Ju närmare 0.000 desto högre säkerhet på signifikansnivån.

¹⁰Visar signifikansnivå på differensen mellan medianer. Ju närmare 0.000 desto högre säkerhet på signifikansnivån.

på sambandet mellan marknadsvärde och operationella leaseingskulder, kontrolleras årets resultat och eget kapital bort, vilket presenteras i den nedre delen av tabell 4. När årets resultat och eget kapital har kontrollerats bort, kan man se att sambandet mellan marknadsvärde och operationell leasing (0.740) ökade något.

Tabell 4 - Parvis korrelationsanalys

Kontrollvariabler		1	2	3	4
Inga ¹¹	1. Marknadsvärde	1.000			
	2. Operationell leasing	-	0,716 ¹²	1.000	
	3. Årets resultat	0.000 ¹³	-		
	4. Bokfört eget kapital	0.978	0.613	1.000	
		0.000	0.000	-	
Årsresultat; Bokfört eget kapital ¹⁴	1. Marknadsvärde	0.931	0.766	0.931	1.000
	2. Operationell leasing	0.000	0.632	0.000	-
		1.000			
		-			
	2. Operationell leasing	0.740	1.000		
		0.000	-		

4.3 Regressionsanalys

I samband med korrelationsanalysen i *tabell 4* ovan, presenteras en översikt på modellens förklaringsgrad i *tabell 5* och i *tabell 6* redovisas det resultatet som regressionen har genererat med hjälp av SPSS.

Tabell 5 - Förklaringsgrad¹⁵

Modell	R	R ²	Adj. R ²	Std. error
1	0.991	0.981	0.981	7522.61

Beroende variabel: Marknadsvärde

¹¹ Visar sambandet mellan variablerna utan beaktande på kontrollvariablerna

¹² Ju närmare 1 desto starkare samband finns det

¹³ Ju närmare 0.000 signifikansnivå desto högre säkerhet på det sambandet som föreligger mellan variablerna

¹⁴ Visar sambandet mellan marknadsvärde och operationell leasing med hänsyn till kontrollvariablerna

¹⁵ Ju högre determinationskoefficient (R2) desto högre förklaringskraft är det; Ju mer oanvändbara variabler som läggs till i modellen desto lägre blir Adj. R2 ; Ju lägre std.error det är desto bättre samplingfördelningen är det mellan perioder.

Tabell 5 visar att förklaringskapaciteten (R^2) är på 0.981 vilket innebär att modellen förklarar 98,1% av all variation i marknadsvärde. Detta innebär också att studiens nuvarande modell bidrar med 98,1% för att minska residualerna vilket i genomsnitt är på 7522.66 Mkr. Denna förklaringsgrad kan tyckas ganska hög och då kan tolkas som att modellen är lämplig för att genomföra undersökningen på hur de oberoende variablerna har påverkat marknadsvärde.

Tabell 6 - Resultat multivariat regression

	Coef. ¹⁶	SE Coef. ¹⁷	T-value ¹⁸	P-value ¹⁹
Constant	-1161.93	744.077	-1.562	0.120
Operationell leasing	5.685	0.359	15.813	0.000
Årets resultat	20.191	0.535	37.739	0.000
Bokfört eget kapital	-1.536	0.231	-6.647	0.000

I tabell 6, presenteras intressevariabeln operationell leasing och kontrollvariablerna årets resultat och bokfört eget kapital. Koefficienten visar vilken effekt operationell leasing, bokfört eget kapital och årets resultat har på marknadsvärdet. I tabellen ovan kan man utläsa att eget kapital har negativ påverkan på marknadsvärde medan operationell leasing har en positiv effekt på marknadsvärde. Resultatet tyder på att ökningen på operationell leasing har gett en positiv effekt på marknadsvärde dvs. operationell leasing ger en genomsnittsökning på 5,6 Mkr på marknadsvärdet medan ökningen på årets resultat har lett till att marknadsvärde i genomsnitt ökat med 20,1 Mkr. Effekten på marknadsvärde som operationell leasing, bokfört eget kapital och årets resultat har, är statistiskt signifikant under signifikansnivå på 1%.

¹⁶ Visar vilken effekt oberoende variabler (operationell leasing, årets resultat, och bokfört eget kapital) har på beroende variabeln, marknadsvärde

¹⁷ Ju närmare noll desto mer exakt värde på den effekt som koefficienten visar

¹⁸ Ju högre T-value det är, desto mer signifikant är koefficienten

¹⁹ P-value bekräftar t-value och förstärker t-value när p-value ligger nära 0; P-value på 0.000 innebär att koefficienten är signifikant vid 95% då $p < 0.05$

5. Diskussion

Studien har i syfte att undersöka om den nya skulden, det vill säga kapitaliseringen av operationell leasing, har påverkat marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16 i Sverige med fokus på de industrier där branscher som enligt tidigare studier (Morales-Díaz, m.fl. 2018; Thornton och Tomlin, 2018; Giner och Pardo, 2018; Wong och Joshi, 2015) drabbas mest vid förändringen. I samband med detta diskuteras resultatet (se *kapitel 4*) i förhållande till följande hypoteser:

H₁: Det finns ett positivt samband mellan den operationella leasingen och marknadsvärde.

H₂: Den nya skulden har påverkat marknadsvärde efter införandet av IFRS 16.

5.1 Diskussion av resultat i förhållande till den första hypotesen

Enligt Hellström (2006) finns det ett samband mellan redovisningsområden och marknadsvärde vilket stämmer överens med studiens korrelationsanalys (se *tabell 4*) då den visar att operationell leasing och marknadsvärde har ett positivt samband med varandra, dvs. ett linjärt samband som tyder på att ökningen på den operationella leasingen leder till att även marknadsvärde ökar. Förutom operationell leasing, föreligger också starka samband (nästan ett perfekt samband) mellan studiens kontrollvariabler, årets resultat och bokfört eget kapital, och marknadsvärde. Detta kan bero på att dessa variabler har ett naturligt starkt samband med varandra och dessa variabler beaktas vid beräkning av marknadsvärde (Ohlson, 1995). Därför är det av betydelse att dessa kontrollvariabler har inkluderats då de säkerställer att det resultatet som dras fram inte kan vara felaktigt, dvs. inte är missvisande (Ahn, Perez, & Gadarowski, 2013). Vid beaktande av kontrollvariabler, förstärks sambandet mellan operationell leasing och marknadsvärde och detta kan man säga med 99% säkerhet. Med hänsyn till att operationell leasing betraktas som en "off-balance-sheet" redovisningspost år 2017 (Bohušová, 2015; Far Akademi, 2001), kan det tyckas att marknadsvärde påverkas av dessa kontrollvariabler. Det kan konstruera att marknadsvärde innan implementering inte har med operationell leasing att göra utan med årets resultat och eget kapital. Utifrån detta kan man konstatera varför det föreligger ett starkt samband mellan kontrollvariablerna och marknadsvärde i denna studie.

Avslutningsvis, förtydligas det att ett samband mellan operationell leasing och marknadsvärde inte är så starkt som det är i jämförelse till när det gäller sambandet mellan marknadsvärdet till årsresultat och bokfört eget kapital (se *tabell 4*, i den övre delen). Därför kan i detta fall konstateras att sambandet mellan operationell leasing inte kan bestämmas utan beaktande på dessa kontrollvariabler (se *tabell 4*, i den nedre delen). I enlighet med den första hypotesen, kan i denna studie bedömas att hypotesen stämmer och ska accepteras eftersom det finns ett positivt samband, under 1% signifikansnivå, mellan operationell leasing och marknadsvärde när årets resultat och bokfört eget kapital kontrolleras bort.

5.2 Diskussion av resultat i förhållande till den andra hypotesen

Vid jämförelse mellan medelvärde och/eller median innan och efter införandet av IFRS 16 (se *tabell 3b*), har marknadsvärde, operationell leasing och bokfört eget kapital, med 99% säkerhet, ökat signifikant mellan de två perioderna. Skillnaden på årets resultat medelvärde och median är däremot olika vilket kan vara en orsak varför koefficienten inte är signifikant på antingen medelvärde eller median. Utöver detta, skulle införandet av den nya standarden leda till en ökning i tillgångar och skulder med motsvarande minskning på eget kapital (Kargın, m.fl., 2017; Magli, m.fl., 2018; Öztürka & Serçemelib, 2016). Men i denna studie har bokfört eget kapital ökat trots att den nya skulden kapitaliseras. En möjlig orsak kan vara att den nya skulden inte var så hög eftersom året innan införandet inte beaktats i studien, dvs. 2018 bortsågs. Det kan hända att några företag som ingick i urvalet har gjort en tidigare implementering av IFRS 16 (Grefberg, 2018) under år 2018 vilket ledde till att den negativa effekten på eget kapital har undvikits vid det obligatoriska införandet.

Tidigare studier (Bohušová, 2015; Magli, Nobolo & Ogliari, 2018; Mesrobian, Harutjun, Kjetil Tveit Moen & Tonny Stenheim, 2018; Morales-Díaz & Zamora-Ramírez, 2018; Tanase, Calota & Oncioiu, 2018) pekar på att införandet av IFRS 16 kan ge en negativ effekt på marknadsvärde. Studiens resultat enligt regressionsanalysen (se *tabell 6*) visar däremot att operationell leasing har en positiv påverkan till marknadsvärde dvs. när operationell leasing har ökat med 1 Mkr, har marknadsvärde ökat i genomsnitt med 5,66 Mkr. Även årets resultat har en positiv påverkan på marknadsvärde vilket kan bero på att i samband med implementeringen av IFRS 16, togs operationell leasing upp som en ny skuld i balansräkningen och aktiveras inte som en kostnad i

resultaträkning (IFRS 2016, s. 3). Även redovisning av räntekostnader för leasing kan konstateras ha bidragit till ökat årsresultat, då vid införandet av IFRS 16 redovisas dessa kostnader separat från avskrivningsbeloppen för nyttjanderätten i rapporten över resultat och övrigt totalresultat (IFRS 16:49). Det bokförda egna kapitalet å andra sidan har visat sig ge en negativ påverkan på marknadsvärde (se *tabell 6*) trots att det har förelegat en signifikant ökning mellan de två undersökta åren (se *tabell 4*). Precis som den första hypotesen, beaktas kontrollvariabler vid bedömning av den operationella leasingens effekt på marknadsvärde och med hänseende till detta förkastas nollhypotesen eftersom koefficienten tyder på att den nya skulden har påverkat marknadsvärde efter införandet av IFRS 16.

6. Slutsats

6.1 Slutsats

Syftet med studien var att undersöka om den nya skulden, det vill säga kapitaliseringen av operationell leasing, har påverkat marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16. Studiens hypoteser har beaktats och utifrån detta har resultatet upprättats.

Studiens resultat visar att operationell leasing, med beaktande på årets resultat och bokfört eget kapital, har ett starkt positivt samband på marknadsvärde precis som tidigare studier har påpekat. Däremot till skillnad från vad tidigare studier påstod om införandet av IFRS 16 marknadseffekt, har kapitaliseringen av den nya skulden, operationell leasing, påverkat marknadsvärde positivt.

Det är dock värt att notera att denna studie är en *ex-post* studie och att påverkan av kapitalisering av operationell leasing på investerare som Giner och Pardo (2018) var inne på inte har beaktats, utan studien har endast fokuserat på den effekten som införandet av IFRS 16 har på marknadsvärde i enlighet med Ohlsons Modell. Kontrollvariablerna årets resultat och bokfört eget kapital har också i denna studie betydelse för att bedöma den effekten som operationell leasing har på marknadsvärde. Med hänsyn till att operationell leasing tillsammans med dessa kontrollvariabler är signifikanta under 1% signifikansnivå, dvs. att resultatet är säkert vid 99% - konfidensnivå vid regressionsanalys, kan slutsatsen utöver studiens resultat, dras att operationell leasing har påverkat marknadsvärde efter det obligatoriska införandet av IFRS 16.

Studiens resultat har inte fokuserat på varje industri utan dessa industrier valdes som representativ för svenska börsnoterade företag som uppfyllde kriterierna och därför utfördes undersökningen för alla dessa industrier/branscher som en helhet (se tabell 3.2.1 *Val av industri och marknad*). Resultatet kan därför inte generaliseras till alla andra industrier eller branscher som inte ingick i undersökningen utan endast på de industrier som undersöktes.

Med hänsyn till att marknadsvärde har hämtats direkt från en reliabel databas och att det i denna studie har valts att fokusera på de företagen som har marknadsvärde högre än noll (se avsnitt 3.7 *Metodreflektion*) har det inte varit relevant att beakta om dessa marknadsvärden har med företagets storlek att göra eller om resultatet beror på dess storlek. Det som är relevant för denna studie när det gäller marknadsvärde i absoluta termer är att marknadsvärde har undersökts i

förhållande till studiens kriterier framförallt att företagen är börsnoterade, leasar och redovisar i enlighet med IFRS och därför har de företagen som inte har redovisat eller har noll marknadsvärde hamnat i studiens bortfall (se avsnitt 3.2.2 *Urval, bortfall och observationer*).

Avslutningsvis, i enlighet med studiens resultat och den slutsatsen som dras fram, anses studiens syfte ha uppnåtts och det har delgivit en ökad förståelse inom forskningsområdet.

6.2 Studiens bidrag

Svenska börsnoterade företag befinner sig i en väl utvecklad marknad (Hellström, 2006). I samband med det obligatoriska införandet av IFRS 16 i början av 2019, genomfördes denna studie på de svenska leasingintensiva företagen för att ta reda på den effekt som detta införande har inneburit för den svenska marknaden. Denna studie har gett standarduppsättare och normgivare möjlighet att se hur införandet av IFRS 16 har fungerat på den svenska marknaden. Resultatet för den genomförda undersökningen kan därför betraktas som en uppföljning av hur IFRS 16 har påverkat marknadsvärde på de leasingintensiva bolagen i Sverige efter det obligatoriska införandet av den nya standarden, IFRS 16, vilket bidrar praktiskt till en ökad förståelse på hur kapitaliseringen av operationell leasing har påverkat företagen just i detta land. Med beaktande till de tidigare studierna (Giner & Pardo, 2018; Magli, m.fl., 2018; Mesrobian, m.fl., 2018; Morales m.fl., 2018), kan denna studie anses som “en bekräftelse” på de olika teorierna och påstående som förväntades innan det obligatoriska införandet har skett. Studiens bidrag till existerande kunskap kring IFRS 16 är att kapitaliseringen av operationell leasing har påvisat en positiv effekt på marknadsvärde i en svensk kontext och att huvudsambandet mellan dessa variabler påverkas av årets resultat och eget kapital.

6.3 Förslag till framtida forskning

Då i denna studie undersöktes urvalet som representativt för svenska börsnoterade företag, skulle det vara intressant att undersöka och jämföra hur effekten har blivit på de industrier/branscher som enligt tidigare studier förväntas att drabbas mest vid införandet av IFRS 16. Genom att jämföra hur effekten har blivit för respektive industri/bransch har man möjlighet att se om effekten av införandet har skiljt sig i olika branscher.

Ett annat förslag är att komplettera denna studie med en kvalitativ metod för att få en djupare förståelse på vad det är som påverkar sambandet och effekten av operationell leasing på marknadsvärde i samband med IFRS 16. Dessutom har man möjlighet att fördjupa sig i vilka faktorer som ligger bakom effekten, bland annat om företaget har gjort en tidig implementering av IFRS 16 för att minska den negativa effekten eller för att förstå vilken övergångsmetod som används för att anpassa sig efter standardens krav. Man kan antingen göra en större undersökning eller fokusera på ett företag i en av dessa industrier eller branscher.

Källförteckning

Agostino, M., Drago, D., & Silipo, D. (2011). The value relevance of IFRS in the European banking industry. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, Vol. 36(3), pp. 437-457

Ahn, Seung C., Perez, M. Fabricio, & Gadarowski, Christopher. (2013). Two-pass estimation of risk premiums with multicollinear and near-invariant betas. *Journal of Empirical Finance*, 20, 1.

Anonymous. (2009). Fair Market Value. *Pharmaceutical Executive*, Vol. 29(1),p.52,54

Bohušová, H. (2015). Is capitalization of operating lease way to increase of comparability of financial statements prepared in accordance with IFRS and US GAAP?. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 63(2), 507-514.

Borovskikh, Y., & Weber, N. (2014). Non-Gaussian limit distributions for U-statistics based on trimmed and Winsorized samples. *Statistics*, 48(3), 609-632.

Branswijck, D., Longueville, S., & Everaert, P. (2011). The financial impact of the proposed amendments to IAS 17: Evidence from Belgium and the Netherland. *Accounting and Management Information Systems*, 10(2), 275-294.

Britten, B., Choudhary, Preeti, & Schipper, Katherine. (2013). *The Accounting Review*, The accounting review.

Bryman, A., & Bell, E. (2015). *Business research methods* (4.th ed.).

Cornaggia, K.J., Franzen, L.A. and Simin, T.T. (2013). Bringing Assets onto the Balance Sheet. *Journal of Corporate Finance*, 22: 345– 60.

Dixon, W.J. (1960). Simplified Estimation from Censored Normal Samples, *The Annals of Mathematical Statistics*, 31, 385–391.

Ejvegård, Rolf (2003). *Vetenskaplig metod*. Studentlitteratur, Lund

Eyüpçiller, S., & İlseven, N. (2016). Value Relevance of Mandatory IFRS Reporting for Private Companies in Turkish Financial Markets. *Procedia Economics and Finance*, 38, 135-149

Far Akademi. (2001). Far Online. <https://www-faronline-se.ezproxy.ub.gu.se/>. Hämtades 2020-04-20

Fay, M., & Proschan, M. (2010). Wilcoxon-Mann-Whitney or t-test? On assumptions for hypothesis tests and multiple interpretations of decision rules. *Statist. Surv.* 4, 4(1-39), 1-39.

Filip, Bernard Raffournier Andrei. (2013). The value relevance of earnings in Europe after IFRS implementation: Why do national differences persist? *International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation*, 9(4), 388-415.

Fülbier, Silvia & Pferdehirt (2008). Impact of lease Capitalization on Financial Ratios of Listed German Companies. *Schmalenbach Bus Rev* 60, 122-144.

Grefberg. (2018). Se upp med värderingsmultiplar och finansieringsvillkor – nu införs IFRS 16. https://www.tidningenbalans.se/wp-content/uploads/2018/10/se_upp_med_varderingsmultiplar_och_finansierings_villkor%E2%80%9393nu_infors_IFRS_16.pdf. Hämtades 2020-04-24

Hellström, K. (2006). The Value Relevance of Financial Accounting Information in a Transition Economy: The Case of the Czech Republic. *European Accounting Review*, 15(3), 325-349.

IFRS. (2016). IFRS 16 Leases. <https://www.ifrs.org/-/media/project/leases/ifrs/published-documents/ifrs16-effects-analysis.pdf>. Hämtades 2020-04-06

Iasplus. (2020). IAS 17 - Leases. <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias17>. Hämtades 2020-04-03

Giner, B., & Pardo, F. (2018). Värdeets relevans av operationella leasingskulder: Ekonomiska effekter av IFRS 16. *Australian Accounting Review*, 28 (4), 496-511

Karğın, S., Demirel Arici, N., & Aktaş, R. (2017). Changes New Leases Standard IFRS 16 Has Brought and Evaluation of Its Possible Effects on Financial Reports and Financial Ratios of Corporations. *Journal of Business Research - Turk*, 9(4), 858-881.

- Khan, A. (2012). Sex Differences in Educational Encouragement and Academic Achievement. *Psychological Reports, 111*(1),149-155
- Leatham, Keith R. (2012). Problem identifying independent and dependent variables. *School Science and Mathematics, 112*(6), 349.
- Lind, H., & Lundström, S. (2010). Owning vs leasing of real properties in the Swedish public sector. *Journal of Corporate Real Estate, 12*(3), 175-184.
- Liu, J., & Ohlson, J. (2000). The Feltham-Ohlson (1995) Model: Empirical Implications. *Journal of Accounting, Auditing & Finance, 15*(3), 321-331.
- Magli, Francesca, Alberto Nobolo, and Matteo Ogliari. (2018). The Effects on Financial Leverage and Performance: The IFRS 16. *International Business Research 11.8* (2018): 76.
- Marton, J. (2017). The Role and Current Status of IFRS in the Completion of National Accounting Rules - Evidence from Sweden. *Accounting in Europe: The Role and Current Status of IFRS in the Completion of European National Accounting Rules, 14*(1-2), 207-216.
- Mesrobian, Harutjun, Kjetil Tveit Moen, and Tonny Stenheim. (2018). Effekter Av Ny Leasingstandard IFRS 16 for Børsnoterte Foretak I Norge." *Magma 21.1*: 24-34.
- Mitu, I., Tduor, A., & Pali-Pista, S. (2014). Accounting for Leases: Differences between Romanian Regulations and IAS 17. *Procedia Economics and Finance, 15*(C), 1310-1315.
- Morales-Díaz, José, and Constancio Zamora-Ramírez. (2018). The Impact of IFRS 16 on Key Financial Ratios: A New Methodological Approach. *Accounting in Europe 15.1*: 1-29.
- Ohlson, J. 1995, 'Earnings, Book Value, and Dividends in Security Valuation', *Contemporary Accounting Research, 11*: 661–87.
- Pigott, T. (2001). A Review of Methods for Missing Data. *Educational Research and Evaluation. Vol. 7, No. 4*, pp. 353-383.
- PWC (2018). Har ditt företag valt metod för övergången till IFRS 16 Leasing?
<https://www.pwc.se/sv/finansuell-rapportering/ifrs-16-metod.html> (hämtades 202-05-16)

PWC. (2020). Om företaget.<http://www.pwc.se/om>. Hämtades 2020-04-19

Tanase, A., Calota, T., & Oncioiu, F. (2018). The Impact of IFRS 16 on the Companies' Key Performance Indicators: Limits, Advantages and Drawbacks. *Academic Journal of Economic Studies*, 4(1), 54-59.

Thornton, R., & Tomlin, J. (2018). WHAT DOES IFRS 16 MEAN FOR LANDLORDS? *The Estates Gazette*, 60-62.

Tsalavoutas, Ioannis & Dionysiou, Dionysia. (2014). Value Relevance of IFRS Mandatory Disclosure Requirement. *Journal of Applied Accounting Research*, Vol. 15 (1), pp.22-24

Vann, C., & Rezaee, Zabihollah. (2012). An Investigation of the Value Relevance of Accounting Information, IFRS, Institutional Factors, Culture, and Corporate Governance: *International Evidence, ProQuest Dissertations and Theses*.

Wong, K., & Joshi, M. (2015). The Impact of Lease Capitalisation on Financial Statements and Key Ratios: Evidence from Australia. *Australasian Accounting Business & Finance Journal*, 9(3), 27-44.

Zhang, N. (2018). Leasing, legal environments, and growth: Evidence from 76 countries. *Journal of Economics and Finance*, 42(4), 746-764.

Årsredovisningslag (ÅRL) 1995:1554. Stockholm: Justitiedepartementet.

Öztürk, M. & Serçemeli, M. (2016). Impact of New Standard “IFRS 16 Leases” on Statement of Financial Position and Key Ratios: A Case Study on an Airplane Company in Turkey. *Business and Economics Research Journal*, Vol. 7(4), pp. 143-157

Bilagor

Bilaga 1 – Lista över undersökta företag

FÖRETAGSNAMN	INDUSTRIER	BRANSCHER
AAC Clyde Space AB (publ) (OM:AAC)	Kapitalvaror	Rymd och försvar
AB SKF (publ) (OM:SKF B)	Kapitalvaror	Maskiner
AB Volvo (publ) (OM:VOLV B)	Kapitalvaror	Maskiner
AGES Industri AB (publ) (OM:AGES B)	Kapitalvaror	Maskiner
Alfa Laval AB (publ) (OM:ALFA)	Kapitalvaror	Maskiner
AQ Group AB (publ) (OM:AQ)	Kapitalvaror	Elektriska utrustningar
ASSA ABLOY AB (publ) (OM:ASSA B)	Kapitalvaror	Byggvaror
Atlas Copco AB (OM:ATCO A)	Kapitalvaror	Maskiner
Balco Group AB (OM:BALCO)	Kapitalvaror	Byggvaror
Beijer Ref AB (publ) (OM:BEIJ B)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
Bergman & Beving AB (publ) (OM:BERG B)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
Climeon AB (publ) (OM:CLIME B)	Kapitalvaror	Elektriska utrustningar
Concentric AB (publ) (OM:COIC)	Kapitalvaror	Maskiner
CTT Systems AB (OM:CTT)	Kapitalvaror	Rymd och försvar
Eltel AB (publ) (OM:ELTEL)	Kapitalvaror	Konstruktion och teknik
Ferronordic AB (OM:FNM)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
Garo Aktiebolag (publ) (OM:GARO)	Kapitalvaror	Elektriska utrustningar
GomSpace Group AB (publ) (OM:GOMX)	Kapitalvaror	Rymd och försvar
Hexatronic Group AB (publ) (OM:HTRO)	Kapitalvaror	Elektriska utrustningar
Indutrade AB (publ) (OM:INDT)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
INVISIO Communications AB (publ) (OM:IVSO)	Kapitalvaror	Rymd och försvar
Inwido AB (OM:INWI)	Kapitalvaror	Byggvaror
Lindab International AB (publ) (OM:LIAB)	Kapitalvaror	Byggvaror
Malmbergs Elektriska AB (publ) (OM:MEAB B)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
Midway Holding AB (publ) (OM:MIDW B)	Kapitalvaror	Industriella Konglomerat
Momentum Group AB (publ) (OM:MMGR B)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
NCC AB (publ) (OM:NCC B)	Kapitalvaror	Konstruktion och teknik
Nederman Holding AB (publ) (OM:NMAN)	Kapitalvaror	Byggvaror
NIBE Industrier AB (publ) (OM:NIBE B)	Kapitalvaror	Byggvaror
Nolato AB (publ) (OM:NOLA B)	Kapitalvaror	Industriella Konglomerat
Nordic Waterproofing Holding A/S (OM:NWG)	Kapitalvaror	Byggvaror
OEM International AB (publ) (OM:OEM B)	Kapitalvaror	Handelsföretag och distributörer
Peab AB (publ) (OM:PEAB B)	Kapitalvaror	Konstruktion och teknik
Polyplank AB (publ) (OM:POLY)	Kapitalvaror	Byggvaror
PowerCell Sweden AB (publ) (OM:PCELL)	Kapitalvaror	Elektriska utrustningar
Saab AB (publ) (OM:SAAB B)	Kapitalvaror	Rymd och försvar
SaltX Technology Holding AB (OM:SALT B)	Kapitalvaror	Maskiner
Sandvik AB (OM:SAND)	Kapitalvaror	Maskiner
Serneke Group AB (publ) (OM:SRNKE B)	Kapitalvaror	Konstruktion och teknik
Svedbergs i Dalstorp AB (publ) (OM:SVED B)	Kapitalvaror	Byggvaror
Sweco AB (publ) (OM:SWEC B)	Kapitalvaror	Konstruktion och teknik
Systemair AB (publ) (OM:SYSR)	Kapitalvaror	Byggvaror
Trelleborg AB (publ) (OM:TREL B)	Kapitalvaror	Maskiner
VBG Group AB (publ) (OM:VBG B)	Kapitalvaror	Maskiner
XANO Industri AB (publ) (OM:XANO B)	Kapitalvaror	Maskiner

Addnode Group AB (publ) (OM:ANOD B)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
B3 Consulting Group AB (publ) (OM:B3)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Beta Systems Software AG (DB:BSS)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
Binero Group AB (publ) (OM:BINERO)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Constellation Software Inc. (TSX:CSU)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
DevPort AB (publ) (OM:DEVP B)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Empir Group AB (OM:EMPIR B)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Enea AB (publ) (OM:ENEA)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Ework Group AB (publ) (OM:EWRK)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Formpipe Software AB (publ) (OM:FPIP)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
HiQ International AB (publ) (OM:HIQ)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
IAR Systems Group AB (publ) (OM:IAR B)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
Knowit AB (publ) (OM:KNOW)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Micro Systemation AB (publ) (OM:MSAB B)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
Novotek AB (OM:NTEK B)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Paynova AB (NGM:PAY)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Prevas AB (OM:PREV B)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Proact IT Group AB (publ) (OM:PACT)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Sinch AB (publ) (OM:SINCH)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
TerraNet Holding AB (publ) (OM:TERRNT B)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
TietoEVRY Oyj (HLSE:TIIETO)	Mjukvara och IT tjänster	IT tjänster
Verisec AB (publ) (OM:VERI)	Mjukvara och IT tjänster	Mjukvara
ÅF Pöyry AB (publ) (OM:AF B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Bong AB (publ) (OM:BONG)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Bravida Holding AB (publ) (OM:BRAV)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
BTS Group AB (publ) (OM:BTS B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Coor Service Management Holding AB (OM:COOR)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Eurocon Consulting AB (publ) (NGM:EURO)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Gunnebo AB (publ) (OM:GUNN)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
ITAB Shop Concept AB (publ) (OM:ITAB B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Lammhults Design Group AB (publ) (OM:LAMM B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Loomis AB (publ) (OM:LOOM B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Rejlers AB (publ) (OM:REJL B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Securitas AB (OM:SECU B)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Studsvik AB (publ) (OM:SVIK)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Wise Group AB (publ) (OM:WISE)	Kommerciella och Professionella tjänster	Kommerciella och Professionella tjänster
Bilia AB (publ) (OM:BILI A)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
Boozt AB (publ) (OM:BOOZT)	Detaljhandel	Internet och Direkt Marknadsföring
Byggmax Group AB (publ) (OM:BMAX)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
Clas Ohlson AB (publ) (OM:CLAS B)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
Dustin Group AB (publ) (OM:DUST)	Detaljhandel	Internet och Direkt Marknadsföring
Electra Gruppen AB (publ) (OM:ELEC)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
H & M Hennes & Mauritz AB (publ) (OM:HM B)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
Lyko Group AB (publ) (OM:LYKO A)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
Mekonomen AB (publ) (OM:MEKO)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel

Qliro Group AB (publ) (OM:QLRO)	Detaljhandel	Internet och Direkt Marknadsföring
RNB Retail and Brands AB (publ) (OM:RNBS)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
Venue Retail Group AB (OM:VRG B)	Detaljhandel	Specialitet detaljhandel
AcadeMedia AB (publ) (OM:ACAD)	Konsumenttjänster	Diversifierade konsumenttjänster
Actic Group AB (publ) (OM:ATIC)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
Atvexa AB (publ) (OM:ATVEXA B)	Konsumenttjänster	Diversifierade konsumenttjänster
Evolution Gaming Group AB (publ) (OM:EVO)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
Internationella Engelska Skolan i Sverige Holdings II AB (publ) (OM:ENG)	Konsumenttjänster	Diversifierade konsumenttjänster
LeoVegas AB (publ) (OM:LEO)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
NetEnt AB (publ) (OM:NET B)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
Pandox AB (publ) (OM:PNDX B)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
Scandic Hotels Group AB (publ) (OM:SHOT)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
SkiStar AB (publ) (OM:SKIS B)	Konsumenttjänster	Hotell, Restaurang och fritid
Atrium Ljungberg AB (publ) (OM:ATRLJ B)	Fastighet	Kontorsbyggnad; Köpcentrum
Diös Fastigheter AB (publ) (OM:DIOS)	Fastighet	Kontorsbyggnad; Köpcentrum
Fabege AB (publ) (OM:FABG)	Fastighet	Hotellbyggnad; Kontorsbyggnad; köpcentrum
Hufvudstaden AB (publ) (OM:HUFV A)	Fastighet	Kontorsbyggnad; Köpcentrum
NP3 Fastigheter AB (publ) (OM:NP3)	Fastighet	Hotellbyggnad; kontorsbyggnad
Pandox AB (publ) (OM:PNDX B)	Fastighet	Hotellbyggnad
Platzer Fastigheter Holding AB (publ) (OM:PLAZ B)	Fastighet	Kontorsbyggnad; Köpcentrum
Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB (publ) (OM:SBB B)	Fastighet	Lägenhet
SSM Holding AB (publ) (OM:SSM)	Fastighet	Lägenhet
Stendörren Fastigheter AB (publ) (OM:STEF B)	Fastighet	Kontorsbyggnad
Wihlborgs Fastigheter AB (publ) (OM:WIHL)	Fastighet	Fabrik
Nobina AB (publ) (OM:NOBINA)	Transport	Väg och järnväg
Railcare Group AB (publ) (OM:RAIL)	Transport	Transportinfrastruktur
SAS AB (publ) (OM:SAS)	Transport	Flygplan